

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. D. a E. D., obaja bytom V., zastúpených advokátom JUDr. R. S., D., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb/7/2008 a postupom predsedníčky Okresného súdu Trenčín pri vybavovaní ich sťažnosti a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. D. a E. D. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2009 doručená sťažnosť J. D. a E. D. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb/7/2008 a postupom predsedníčky okresného súdu pri vybavovaní ich sťažnosti.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali na okresnom súde 18. augusta 2008 „žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu“. Podľa nich v označenej právnej veci evidovanej okresným súdom dosiaľ nebol od podania návrhu vykonaný žiaden právne relevantný procesný úkon.

Sťažovatelia preto podali 29. júna 2009 aj sťažnosť na zbytočné priet'ahy v konaní, na ktorú predsedníčka okresného súdu odpovedala podaním z 30. júla 2009 iba stručne tak, že v predmetnej veci je určený termín pojednávania na 16. september 2009.

Na základe uvedeného sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v uvedenom konaní a postupom predsedníčky okresného súdu v konaní o vybavení sťažnosti bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie, prikázal okresnému súdu konať v ich právnej veci bez zbytočných priet'ahov, priznal im finančné zadosťučinenie (každému po 10 000 €) a úhradu trov konania.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

1. Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 29. júna 2009 zaslali predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú im odpovedala vyjadrením sp. zn. Spr 2075/09 z 30. júla 2009. V tomto podaní okrem iného uviedla:

„Po preskúmaní spisu Vám oznamujem, že v predmetnej veci je vytýčený termín pojednávania na deň 16. septembra 2009. Písomné predvolanie Vám bude v najbližšej dobe doručené.“

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k názoru, že hoci sťažovatelia podali predtým, ako sa obrátili na ústavný súd (20. august 2009), sťažnosť na prieťahy v konaní (29. júna 2009), takéto využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľmi aj so zreteľom na to, že odpoveď na ich sťažnosť im bola doručená iba v auguste 2009, nepredstavuje dostatočný časový priestor na poskytnutie možnosti napadnutému všeobecnému súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený jeho nečinnosťou. Okresný súd navyše vo svojom vyjadrení ubezpečil sťažovateľov, že vo veci je určený termín pojednávania na 16. september 2009.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola ústavnému súdu podaná v danom prípade predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich práv účinne poskytuje a na použitie ktorého sú oprávnení podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo nimi sledovaný cieľ.

Ústavný súd k tomu ďalej uvádza, že namietané konanie na okresnom súde trvalo do podania sťažnosti ústavnému súdu iba 12 mesiacov. Túto dobu ústavný súd zásadne

nepovažuje za dobu relevantne zasahujúcu do ich základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. m. m. IV. ÚS 200/03).

Ústavný súd však pripomína, že prípadne dlhšie obdobie nečinnosti všeobecného súdu, prípadne iné jeho konanie (neefektívny, nesústredený postup súdu), ktoré by boli v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, by nemuseli byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde. Dlhšie obdobie (táto otázka závisí od povahy vecí) by totiž mohlo založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných priet'ahov v súdnom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného, ako aj zo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd zastáva stanovisko, že podanie predmetnej s'ťažnosti bolo v danom prípade zo strany s'ťažovateľov iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto s'ťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní (m. m. IV. ÚS 278/04, IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06, III. ÚS 296/07).

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol o tejto časti s'ťažnosti tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

2. Obdobne aj z argumentácie s'ťažovateľov uvedenej v s'ťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť v dôsledku toho, že predsedníčka okresného súdu pri vybavovaní ich s'ťažnosti ju nevybavila riadne podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdech“).

Podľa § 63 zákona o súdech s'ťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. S'ťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný, predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu alebo podľa písm. b) tohto ustanovenia ministerstvo o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu...

Podľa § 68 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, použije sa na vybavovanie sťažností osobitný zákon, ktorým je zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.

Keďže sťažovatelia v sťažnosti nepreukázali, či využili tieto účinné právne prostriedky nápravy, ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2009